

Svar på skriftligt spörsmål om att harmoniseringen i välfärdsområdena minskar beloppet av stödet för närståendevård och om att trygga likabehandlingen av närståendevårdarna i hela landet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 610/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen /saf:

Vad ämnar regeringen göra för att stödbeloppet för närståendevård inte ska försämrats ytterligare i välfärdsområdena jämfört med den befintliga nivån,

hur ämnar regeringen säkerställa att beloppet av stödet för närståendevård harmoniseras med det redan gällande högsta stödbeloppet för närståendevård i välfärdsområdet och

hur tryggar regeringen att social- och hälsovårdsreformens mål om jämlikhet uppnås på riksnivå för närståendevårdarnas del?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Välfärdsområdena ansvarar från och med den 1 januari 2023 för beviljandet av stöd för närståendevård. När ansvaret för att ordna social- och hälsovård överförs till välfärdsområdena ska de inom sitt område förenhetliga grunderna för beviljande av stöd för närståendevård, arvoden och klientavgifter. På så sätt sörjer man för likabehandlingen av invånarna inom välfärdsområdet. Även på riksnivå förbättras likabehandlingen av närståendevårdare och vårdbehövande i enlighet med målen för social- och hälsovårdsreformen, eftersom det i och med social- och hälsovårdsreformen finns betydligt färre aktörer som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovården med olika kriterier för beviljande av stöd för närståendevård och för innehållet i stödet.

Välfärdsområdet ska se till att stödet för närståendevård och till exempel tjänster till stöd för närståendevårdarens vårduppdrag ordnas i enlighet med lagen om stöd för närståendevård (937/2005). I lagen fastställs de allmänna förutsättningarna för beviljande av stöd. Lagen ålägger välfärdsområdet att ordna tjänster till stöd för närståendevårdarens vårduppdrag samt ledigheter för närståendevårdare och avlösarservice under dessa ledigheter. Enligt lagen om stöd för närståendevård bestäms vårdarvodet enligt hur bindande och krävande vården är. År 2023 är vårdarvodet är minst 439,70 euro i månaden. Om närståendevårdaren under en tung behandlingsfas kortvarigt är förhindrad att arbeta för egen eller någon annans räkning, är arvodet minst 879,40 euro

i månaden, förutsatt att vissa förutsättningar uppfylls. Största delen av närståendevårdarna har fått det lägsta lagstadgade vårdarvodet.

Bestämmelserna om minimiarvoden i lagen om stöd för närståendevård ska iakttas i hela landet. Valfärdsområdena kan dock själva dra upp riktlinjer för vilken roll stödet för närståendevård har i valfärdsområdets servicehelhet och besluta om de detaljerade grunderna för beviljande av stöd. Valfärdsområdena kan till exempel bevilja arvoden som är större än minimiarvodena eller satsa på tjänster till stöd för närståendevårdare. Även kommunerna har haft denna möjlighet. Även då ska man se till att valfärdsområdet behandlar närståendevårdare och vårdbehövande jämlikt.

Institutet för hälsa och välfärd har på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet lagt fram ett förslag om att förenhetliga grunderna för beviljande av stöd för närståendevård i hela landet. Det är fråga om ett förslag som valfärdsområdena har kunnat använda för förenhetligande av grunderna för beviljande av stöd för närståendevård i området.

Helsingfors 19.12.2022

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru